

sentlig gjældende som Mangel ved det foreliggende Lovforslag, at Præsterne derefter formeentlig ikke lønnes paa samme Maade som andre Statens Embedsmænd, og desuden klager over, at det ikke paa tilstrækkelig Maade slaaes fast, at den gamle Lære om Kirkens formeentlige Etendomsret er falsk. Jeg ønsker nu for mit Bedkommende at sige, at jeg tidligere har viist, at jeg meget vel kan forstaae den Opfattelse, som fører til at ville have Præsterne satte paa en fast Pengeløn. Flere af de ærede Herrer ville uden tvivl erindre, at jeg har udtalt mig for en Omordning af Præsternes Lønningsforhold i den Retning, og at jeg fremdeles har arbejdet med i et Udvalg, fra hvilket der kom til at foreligge en Betænkning, som gik ud paa, at Præsterne skulde sættes paa fast Løn. Jeg seer i dette Dieblif bort fra de mindre Uoverensstemmelser, som vare tilstede imellem det daværende Udvalgs Medlemmer — Uoverensstemmelser, der vare af forskjellig Art, og blandt Andet ogsaa gik ud paa, hvorvidt Gagefaterne skulde være noget høiere eller noget lavere —, jeg siger blot, at jeg har selv tidligere hyllet den Anskuelse, at det var det Naturligste og Simpleste, at sætte Præsterne paa fast Lønning ligesom Statens øvrige Embedsmænd. Naar jeg ikke desto mindre i Kirkecommissionen har sluttet mig til et Forslag, som ikke gaaer i den Retning, er det, fordi jeg, som jeg tilstaaer, ved de Forhandlinger, som have fundet Sted, vel at mærke ikke alene i Kirkecommissionen, men ogsaa og tidligere her i denne Sal, er bleven bragt til, som jeg troer, at have Die for, hvad der kan anføres imod en saadan Omordning, i alt Fald imod nu at prøve den. Jeg er bleven bragt til at have Die for, hvad der kan anføres for at bibeholde Noget af den hidtilværende Lønningsmaade. Jeg er forsaavidt ikke enig med det ærede Medlem, der sidder i min Nærhed (Usting), som kom til den Slutning at ville stemme for dette Lovforslag, men som begrundede det derpaa, at man efter hans Mening ikke kunde naae, hvad han anseer for det Bedste, nemlig en fast Pengeløn for Præsterne. Jeg troer nemlig ikke blot, at det for Diebliffet vil have ikke alene store, men endog ogsaa uovervindelige Van-

skeligheder at føre en saadan Omordning af Præsternes Lønning ud i Livet, men den Mening, hvortil jeg er kommen ved en yderligere Overbetelse af dette Spørgsmaal, er yderligere den, at Meget i og for sig taler for ikke ganske at bortkaste den Lønningsmaade, vi nu have, navnlig forsaavidt den har sit Charakteristiske deri, at Præstens Indtægter for en væsentlig Deel komme tilstede fra det Sogn, hvortil han er knyttet. Det er tidligere gjort gjældende, og i saa Henseende kan jeg ogsaa paaberaabe mig en Udtalelse af det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg), at der for det Første er den Betænkelse ved at gaae over til et nyt System med faste Lønninger, at man vanskeligt vilde kunne faae Sikkerhed for, at man ikke derigjennem vilde paadrage Statskassen en større Udgift, end den vel kan taale. Det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds sagde igaar, at der ikke endnu var fremkommet noget Forslag, som han troede var foreneligt med de tilbørlige Hensyn til Statskassen. Han meente altsaa, at alle de Forslag, som hidtil have foreligget om Præsternes Lønning, ikke blot de, som jeg tidligere har sluttet mig til, men ogsaa de, som have indeholdt en lavere Lønning, ville føre til saadanne finantzielle Byrder, at Statskassen ikke kunde gaae ind derpaa. Jeg mener nu, at det er saare uheldigt at forhandle om, eller at tænke paa, at bringe til Endelighed et Lønningsystem, med Hensyn til hvilket der ikke kan tilveiebringes Overbeviisning om, at Statskassen virkelig kan taale eller dog staae sig ved at gaae ind derpaa. Naturligviis er der et Middel mod den Vanskelighed, som det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds saa stærkt fremhævede, nemlig det at blive ved at knappe af paa Gagerne. Det er naturligviis muligt at sætte Gagerne saaledes ned i Sammenligning med, hvad der har være foreslaaet i tidligere foreliggende Forslag, at det endog ogsaa kunde berolige det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds. Men jeg vil tillade mig at henstille til de ærede Medlemmer, om man virkelig troer, at man, hvis man her vilde vedtage et Lovforslag, som gik ud paa at stille Præsterne paa faste Lønninger, der vare betydelig lavere end alle dem,